

*Helsingin Kaupunginvaltuuston
kokous tiistaina syyskuun 21 päi-
vänä 1915 k:lo 7 i. p.*

ESITYSLISTA.

N:o 1.

Maiston kirjelmät ynnä Lääninhallituksen lähetteet Suomen kansalaisoikeuden hakemusten johdosta, joita ovat tehneet:

a) Ruotsin alamainen, insinööri Wilhelm Henrik Olof Wallgren.

Hakija on syntynyt 1844, nauttii kansalaisluottamusta, on oleskellut tässä maassa vuodesta 1872 lähtien, saanut käytöksestään hyvän arvosanan ja omistaa 300,000 markan pääoman.

b) Ruotsin alamaiset, työmiehenleski Maria Matilda Blixt ja hänen tytärsuolensa, myymäläapulainen Agnes Charlotta Blixt.

Hakijat ovat syntyneet, toinen 1844 ja toinen 1880 Suomessa, nauttivat kansalaisluottamusta, ovat kumpikin oleskelleet tässä maassa kaiken ikänsä, saaneet käytöksestään hyvän arvosanan ja ansaitsevat yhteensä 250 markkaa kuukaudessa.

V. V.:

Kvsto ilmoittanee, ettei hakemuksia vastaan ole mitään muistuttamista.

Kvsto:

Hyväksytin.

N:o 2.

Maist:n kirjelmä ynnä Lääninhallituksen lähete valituksen johdosta, jonka Adrian Westenberg Aktiebolag on tehnyt siitä, että yhtiöltä on evätty oikeus täällä harjoittaa viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain kauppaa.

Yhtiö, jolla kesäkuun 1 päivään 1915 asti oli ollut väkiviinajuomain myyntioikeus, anoi viime toukokuussa oikeutta saada vastamainitusta päivästä lähtien Aleksanterinkadun talossa N:o 46 vähittäin myydä viinejä ja muita miedompia juovutusjuomia, huomauttaen samalla, että haettu oikeus tiesi ainoastaan sen tuollaisten juomain myyntioikeuden pitennystä, jota hakija viinien kaupasta $\frac{2}{5}$ 1895 annetun asetuksen johdosta aikaisemmin oli muistuttamatta käyttänyt väkiviinajuomain myynnin yhteydessä.

Puheena olevan hakemuksen johdosta vaaditussa lausunnossa huomautti Kvsto seuraavaa:

„Sittenkun kaupunginviranomaiset olivat päättäneet, ettei yksityisiä viininmyyntioikeuksia annettaisi $\frac{1}{6}$:stä 1915 lähtien, on K. Senaatti erinäisillä $\frac{23}{3}$ 1915 antamallaan päätöksillä tosin lausunut, että kaupunginviranomaisilla ei ole oikeutta rajoittaa miedompain juovutusjuomain myyntioikeuksien lukua enempää, kuin että jokainen, jolle aikaisemmin on myönnetty sellainen oikeus ja joka ei ole sitä väärinkäyttänyt, rikkonut väkiviina- tahi mallasjuomain myyntiä koskevia asetuksia tahi muuten pitänyt huonoa järjestystä myymisessä, voi saada tämän oikeuden uudistetuksi. Mutta koska hakijan $\frac{1}{6}$ 1915 asti harjoittama viinien ja miedompain juovutusjuomain myynti ei ole ollut mikään erikoinen viininmyyntioikeus, vaan on hakijalle myönnetty $\frac{1}{6}$ 1892 väkiviinajuomain myynnistä annetun asetuksen nojalla ja käytetty sellaisten juomain myynnin yhteydessä sekä sen oikeuden nojalla saada erityistä lupaa hankkimatta myydä miedompia juovutusjuomia, mikä viinikauppa-asetuksen 1 §:n mukaan on sillä, jolla on oikeus myydä väkiviinajuomia, eikä edellä mainittu säännös viininmyyntioikeuden uudistamisesta siis missään tapauksessa voi tarkoittaa eikä puoltaa hakijan anomaa viininmyyntioikeutta, vaan hakemus todellisuudessa tietää uuden oikeuden myöntämistä, Kvsto puolestaan ehdottaa hakijan anomusta evättäväksi.“

Kesäkuun 19 päivänä 1915 antamallaan päätöksellä epäsi Maist. hakemuksen Kvston esittämillä syillä.

Maist:n päätöksestä on yhtiö valittanut läänin Kuvernöörille, ja samalla kun yhtiö on vaatinut sille annettavaksi hakemaansa oikeutta, on yhtiö vaatimuksensa tueksi vedonnut K. Senaatin kesäkuun 8 päivänä 1906 antamaan päätökseen, jolla Senaatti on julistanut erään Porin kaupungissa asuvan henkilön, joka siellä oli harjoittanut viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain myyntiä asianmukaisella luvalla harjoittamansa väkiviina-tavarain vähittäismyynnin yhteydessä, oikeutetuksi saamaan viimeksi mainittujen tavarain myyntioikeuden uudistetuksi, ellei hän asiasta voimassa olevain asetusten mukaan ollut niitä menettänyt.

Valituksen johdosta on Kuv. vaatinut Kvston lausuntoa.

Juovutusjuoma-asiain valmisteluvaliokunta:

Valiokunta ehdottaa, että Kvsto toistaisi asiasta aikaisemmin antamansa lausunnon.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 3.

Rkmrin mietintö N:o 1 kaupungin viemäriolojen järjestämisasiasta (Pain. asiakirj. N:o 41 vuodelta 1915).

V. V.:

Rkmrin ehdotusta puolletaan, ja valinnee Kvsto puolestaan ehdotetun komitean jäseniksi herrat Aschanin ja Lindforsin sekä jättäneen Terveystoimituslautakunnan ja kaupungin yleisten töiden Hallituksen toimeksi valita näitä viranomaisia edustavat komitean jäsenet.

Kvsto:

Rkmrin ehdotus hyväksyttiin muutoin, paitsi että ensimmäisen ponnien loppuosa muutettiin seuraavaksi: „ja antaa lausunto kaupungin viemäriolojen eri järjestämismahdollisuuksista“.

N:o 4.

Kansanlastentarhain johtokunnan esitys apurahan myöntämisestä kaupungin kansanlastentarhain opettajatarten eläkkeisiin (Pain. asiakirj. N:o 43 vuodelta 1915).

V. V.:

Kun puuttuu puheena olevalle esitykselle tarpeellista tilastollista ja matemaattista pohjaa, esittää V. V., että Kvsto asiaa valmistelevaan asettaisi valiokunnan, jonka jäseniksi valittaisiin herrat V. T. Rosenqvist, Relander ja Sederholm.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 5.

Rkmrin ilmoitus K. Senaatin päätöksestä asiassa, joka koskee kysymystä jäänmurtajalaivan hankkimisesta kaupungille.

Rkmri ilmoittaa että, sittenkun Kri selvittääkseen kysymystä jäänmurtajalaivan hankkimisesta kaupungille oli K. Senaatin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnalta anonut luotsilaitoksen toimesta ryhdyttäväksi sellaiseen toimenpiteeseen, että Helsingin—Porkkalan ja sieltä Rönnskärin ynnä muiden saarien itäpuolitse avomerelle kulkeva väylä trallattaisiin 23 jalan syvässä kulkevia aluksia varten ja tarpeellisen leveäksi, taikka myös että Helsingin kaupunki oikeutettaisiin omalla kustannuksellaan ja päteviä henkilöitä tarkoitukseen käyttämällä toimittamaan mainitun väylän trallaus sanotun syvyiseksi, K. Senaatti oli viime heinäkuun 20 päivänä käsitellyt asian, mutta, koska Hydrografinen Ylihallitus oli lausunnossaan ilmoittanut, että kauppamerenkulkua varten ei voida sallia pidettävän väylää avoinna Makelotin saaren itäpuolella, evännyt puheena olevan esityksen.

V. V.:

Ei aiheuttane nykyään muuta toimenpidettä, kuin että Rkmria kehoitetaan ottamaan asia uudelleen käsiteltäväksi säännöllisten olojen palauduttua.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 6.

Rkmrin esitys lisäyksen tekemisestä Kulosaaren raitiotien toimilupakirjaan.

Rkmrille on Brändö Spårvägsaktiebolag ilmoittanut aikovansa, sittenkun Maist. on aikataulun hyväksynyt, järjestää ylimääräisen raitiotieliikenteen Brändön huvilakaupunkiin klo 11.45 i. p. ja 12.35 yöllä välisenä aikana eli siis sen jälkeen, kun varsinainen raitiotieliikenne on lakannut, sekä näitä ylimääräisiä kulkuvuoroja käyttäviltä matkustajilta kantaa enintään markan maksun. Kun kuitenkin saattoi olla epäilystä siitä, sallsiko helmikuun 10 päivänä 1911 Helsingin kaupungin ja Aktiebolaget Brändö Villastad yhtiön välillä tehdyn, sittemmin Brändö Spårvägsaktiebolagille siirretyn toimilupakirjan 7 §:n d) kohdan määräys yhtiön kantaa 15 penniä korkeampaa maksua matkustajilta kaupungin alueella, on hakija ilmoittanut suostuvansa siksi, kunnes kaupunginviranomaiset ovat antaneet suostumuksensa edellä mainitun maksun kantamiseen, järjestämään liikenteen niin, että puheena olevat ylimääräiset vaunut kuljettavat matkustajia ainoastaan Kulosaareen.

Vaikka voimassa olevan toimilupakirjan 7 §:n d) kohta ei koske ylimääräisistä kulkuvuoroista kannettavia maksuja ja sentähden saattaa olla epäilystä siitä, eikö yhtiö olisi oikeutettu kaupunginviranomaisilta lupaa hankkimatta kantamaan tuollaista maksua, on Rkmri kuitenkin mainitun momentin eriävään tulkintaan välttämiseksi katsonut, että voimassa olevaan toimilupakirjaan olisi pantava lisämääräys ja yhtiö siis oikeutettava näiltä ylimääräisiltä vuoroilta kantamaan enintään markan maksun kaupungin alueellakin kulkevilta matkustajilta. Tuollaisen lisämääräyksen vahvistamisella olisi toiselta puolen yhtiön oikeus korkeamman maksun kantamiseen taattu ja toiselta puolen sen velvollisuus kuljettaa matkustajia kaupungin alueella olevalla linjallakin selvitetty. Vaikka maksua täytyy pitää korkeanlaisena, on kuitenkin luultavaa, että Kallion ja Sörnäsinkin asukkaat käyttävät puheena olevia ylimääräisiä kulkuvuoroja, jotka siten tyydyttäisivät Pitkän sillan pohjoispuolella asuvan väestön liikennetarvetta. Mahdotonta ei myöskään ole, että yhtiö kohdakkoin katsoisi etunsa mukaisesti jossain määrin huojistaa maksua, joka tähän nähden on lisämääräyksessä vahvistettu korkeimmaksi maksuksi.

Edellä esitetyillä perusteilla Rkmri ehdottaa Kvston päätettäväksi, että Helsingin kaupungin ja Brändö Spårvägsaktiebolag yhtiön välillä voimassa olevaan, helmikuun 10 päivänä 1911 laadittuun toimilupakirjaan kaupungin ja Helsingin pitäjässä olevan Brändön huvilakaupungin välisen raitiotielinjan rakennuttamisesta ja liikennöimisestä pannaan seuraava lisämääräys:

„Sen lisäksi mitä 7 §:n d) kohdassa on säädetty maksusta raitiovaunun käyttämisestä Vanhankaupunginlahden rannalla olevaan päätekohtaan asti taikka sieltä takaisin, on yhtiö oikeutettu Maist:n vahvistaman aikataulun mukaisista kulkuvuoroista sinä vuorokaudenaikana, jolloin raitiotieliikenne kaupungin alueella on seisauksissa, kantamaan maksua enintään yhden (1) markan matkasta Vanhankaupungin lahden rannalla olevaan päätekohtaan tai sieltä pois.“

V. V.:

Toimilupakirjan edellä mainitun kohdan mukaan saa yhtiö määrätä maksun raitiovaunun käyttämisestä Vanhankaupunginlahden rannalla olevaan päätekohtaan taikka sieltä takaisin, kuitenkin vaarinottaen, että keskeytymättömästä matkasta kannetaan enintään 15 pennin maksu, kun matkan lähtö- tai tulopaikkana on jokin kohta jollakin toisella kaupunkiin sijoitetulla raitiotielinjalla. Kun tässä puheena olevain ylimääräisten

kulkuvuorojen päätekohtana olisi Kauppatori, ja vastamainittu poikkeusmääräys raitiotiemaksun suurimmasta määrästä siis estää yhtiötä kantamasta puheena olevaa suurinta maksua ylimääräisistä vuoroista, ellei toimitilupakirjaa tältä kohden täydennetä, puoltaa V. V. Rkmrin esitystä hyväksyttäväksi.

Kvsto:

Rkmrin ehdotus hyväksyttiin.

N:o 7.

Terveystenhoitolautakunnan esitys luvan saamisesta erinäisten määrärahojen ylittämiseen.

Terveystenhoitolautakunta ilmoittaa, että kulkutautien vastustusmääräraha, 6,000 markkaa, on ylitetty 2,499 markalla 5 pennillä, että Lautakunnan polttoaineiden määrärahasta, 560 markasta, viime elokuun lopulla oli jälellä ainoastaan 4 markkaa 20 penniä, ja että rokkoainevaraston vuokramäärärahasta, 600 markasta, jo on käytetty 425 markkaa.

Ensiksi mainittu määräraha, joka aikaisemmin oli ollut 10,000 markkaa, mutta vuodeksi 1915 vähennettiin 6,000 markkaan, oli ollut pakko ylittää, syystä että Terveystenhoitolautakunnan oli täytynyt ryhtyä erinäisiin ylimääräisiin toimenpiteisiin kaupunkia tänä vuonna uhanneiden erilaisten kulkutautien vastustamiseksi. Erittäinkin oli mainittava, että isonrokon vastustaminen viime keväänä aiheutti sangen runsaita kustannuksia, etusijassa sen johdosta että toimeenpantiin yleinen rokotus ja asetettiin ylimääräisiä päivystyslääkärejä. Polttoaineiden määrärahan riittämättömyys johtui tänä vuonna vallitsevista korkeista halkojen hinnoista. Mitä vihdoin rokkoainevaraston vuokramäärärahaan tuli, osottautui se viime vuonnakin riittämättömäksi, sen johdosta että rokotusta silloin samoin kuin kuluvanakin vuonna täytyi toimittaa useissa eri paikoissa kaupunkia, jotta sen kävisi toimittaminen ylen suuria vaikeuksia kohtaamatta.

Tämän johdosta on Terveystenhoitolautakunta pyytänyt saada ylittää kulkutautien vastustusmäärärahan 5,000 markalla, Terveystenhoitolautakunnan polttoaineiden määrärahan 300 markalla ja rokkoainevaraston vuokramäärärahan 200 markalla.

Rkmri mainitsee, että Terveystenhoitolautakunnan esittämät syyt ovat näyttäneet olevan sen laatuksia, että ylitys ei ole ollut taikka ei ole vältettävissä, ja puoltaa myöntymistä esitykseen, kuitenkin siten, että erinäiset lisäykset myönnettäisiin Lautakunnan kirjelmässä mainittuihin eri määrärahoihin. Kri sentähden esittää, että Kvsto päättäisi käyttövaroistaan osottaa lisäystä

5,000 markkaa kulkutautien vastustamismäärärahaan;

300 markkaa Terveystenhoitolautakunnan polttoaineiden määrärahaan; sekä

200 markkaa rokkoainevaraston vuokramäärärahaan.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 8.**Vaivahoitohallituksen kirjelmä virkavapauden myöntämisestä sen sihteerille.**

Vaivahoitohallitus, joka oli sihteerilleen, entiselle lääninsihteerille A. Th. Möllerille myöntänyt lääkärintodistuksella näytetyn kivulloisuuden johdosta virkavapautta viime elokuun ajaksi, minkä toimenpiteen Kvsto on 7/9 1915 hyväksynyt, esittää, että lääninsihteerin Möllerille samasta syystä myönnettäisiin lisää virkavapautta kuluvan syyskuun ajaksi sekä että hovineuvos A. Perret, joka on ilmoittanut siihen suostuvansa, määrättäisiin virkavapauden aikana sihteerinvirkaa hoitamaan.

V. V.:

Puolletaan, edellyttäen ettei kaupunginkassaa tämän johdosta rasiteta menoilla.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 9.

Jatkokäsittelyyn 7/9:stä 1915:

- a) Kaupungin yleisten töiden Hallituksen kertomus toiminnastaan vuonna 1914;
- b) Tyttöjen ammattikoulun Johtokunnan kertomus koulun toiminnasta lukuvuonna 1914—1915; sekä
- c) Taksoitusvalmistelukunnan kertomus vuodelta 1914.

V. V.:

Kertomukset lähetettäneen Tilastokonttoriin otettaviksi huomioon 1914 vuoden kunnalliskertomuksen laadinnassa.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 10.

Helsingin kunnan työnvälitystoimiston kertomus vuodelta 1914.

V. V.:

Pantaneen pöydälle ensi kokoukseen.

Kvsto:

Pantiin pöydälle.

N:o 11.

Pankinjohtaja Vilho Soinin anomus Engeltorin varrella korttelissa N:o 232 sijaitsevan tontin N:o 3 rakennusajan pitentämisestä.

Hakija, joka on ostanut tontin maisteri H. Hakosalolta, jolle Rkmri sen oli myynyt ¹¹/₃ 1911, anoo, että ³¹/₃ 1916 päätyvää rakennusaikaa, siihen katsoen että tontin rakennuttaminen nykyoloissa on mahdoton, pitennettäisiin kahdella vuodella.

Hakijan esittämistä syistä ja kun Kvsto aikaisemmin on myöntynyt saman tapaisiin hakemuksiin, esittää Rkmri, että Vsto pitentäisi edellä mainitun tontin rakennusajan ³¹/₃ 1918 asti.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 12.

Erinäisten urheiluseurain esitys uutisrakennus- ja korjaustöiden teettämisestä Eläintarhan urheilukentällä.

Sittenkun moniaat urheiluseurat olivat esittämillään syillä anoneet erinäisiä uutisrakennus- ja korjaustöitä teetetäväksi Eläintarhan urheilukentällä, on kaupungin yleisten töiden Hallitus ehdottanut:

että kenttää ympäröiväin puupatsaiden sijaan pantaisiin rautatiekiskot ja niiden väliin metrin korkuinen panssariverkko, josta työstä olisi kustannuksia arviolta 7,700 markkaa; että kaksi lipunmyyntikojua rakennettaisiin yhteensä 1,000 markan kustannuksilla; sekä että ponnistusradat peitettäisiin hiilijauheella, josta työstä olisi kustannuksia 600 markkaa;

minkä ohessa ja samalla kun Hallitus on ehdottanut, että esitys muiden töiden teettämisestä, niinkuin uuden ryöppykylpy- ja mukavuuslaitoksen rakentamisesta, puupatsaiden korjaamisesta ja istuinpaikkojen laittamisesta, osin evättäisiin ja osin jätettäisiin vastaisen varaan, on Hallitus ehdottanut, että sen puoltamat työt merkittäisiin 1916 vuoden menosääntöön.

Asiaa Rkmriassa käsiteltäessä ovat herrat Heimbürger, Hertzberg ja Lindahl kannattaneet Hallituksen ehdotusta, jota vastoin enemmistö on, myöntäen eräiden töiden tarpeellisuuden, ollut sitä mieltä, että nykyiset olot eivät salli myöntää määrärahoja puheena oleviin tarkoituksiin, vaan että asia olisi otettava käsiteltäväksi vastedes olojen vakiinnuttua. Tähän nähden on Rkmri ehdottanut esillä olevaa urheiluseurain ehdotusta evättäväksi.

V. V.:

Ehdotetaan, että asia otettaisiin käsiteltäväksi 1916 vuoden budjetinjärjestelyn yhteydessä.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 13.

Kaupungin kaunistamiseksi hankittavia veistokuvateoksia varten julistetun kilpailun palkintolautakunnan antama esitys ja lausunto (Pain. asiakirj. N:o 45 vuodelta 1915).

V. V.:

Valiokunta, joka on palkittuja ja lunastettaviksi ehdotettuja luonnoksia tarkastellut, esittää, että Kvsto palkintolautakunnan ehdotukseen liittyen päättäisi:

että ajatus Pitkäsillan koristamisesta saa toistaiseksi raueta;

että ehdotukset N:ot 27 (koristeellinen kaivo) ja 30 (leikkivät karhut), edellyttäen asianomaisten tekijäin siihen suostuvan, lunastetaan kaupungille 200 markalla kumpikin;

että kuvanveistäjä Viktor Jansonin yhteistoimin arkkitehtitoiminimi Palmqvist & Sjöströmin kanssa laatima juomakaivon ehdotus (luonnos N:o 36) valmistetaan ja sijoitetaan Eiran puistikkuun;

että kuvanveistäjä Gunnar Finnen ehdotus (kyykyllään oleva nainen, luonnos N:o 87) toteutetaan ja sijoitetaan Kaivuhuoneen edustalle;

että kuvanveistäjä Bertel Nilssonin juomakaivon luonnos (ehdotus N:o 45) toteutetaan sekä sijoitetaan Kaivopuiston Lehtokujan viereiselle neliön muotoiselle pienten lasten leikkikentälle;

että lunastettavaksi ehdotettu, vartelokuvakoristeita vaille oleva koristeellisen juomakaivon suunnitelma (luonnos N:o 27) valmistetaan sekä sijoitetaan Kvston vastedes määrättävään paikkaan;

että edellä mainittujen taideteosten aikaansaamisesta ynnä lunastamisesta lasketut kustannukset, kaikkiaan 15,400 markkaa, maksetaan anniskeluvaroista tähän tarkoitukseen varatusta määrärahasta; sekä

että Rkmria kehoitetaan ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin edellä kerrotujen Kvston päätösten täytäntöön panemiseksi.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 14.

Rkmrin esitys vahvistuksen hankkimisesta korttelin N:o 292 kaupunginasemakaavan muutosehdotukselle.

Kvsto päätti ^{23/3} 1915 Kone- ja Siltarakennusosakeyhtiölle myydä kortteliin N:o 292 rajoittuvan vesialueen, muun muassa sillä ehdolla, että yhtiö sitoutuu Kvston määrääminä aikoina ja sen vahvistaman suunnitelman mukaan täyttämään pyydetyn lisäalueen ja rakennuttamaan rantasiltoja sen ulkorajoihin sekä varustamaan korttelin N:o 292 rannan niiltäkin kohdin, missä ei vielä ollut rantasiltoja eikä telakkoja, siten rakennettulla kivireunustuksella, ettei kaupungille rajakkaisia satama-alueita syventäessään siitä koidu erikoisia kustannuksia.

Kone- ja Siltarakennusosakeyhtiö on nyttemmin Rkmriin lähettänyt ehdotuksen puheena olevaan kortteliin lisäalueineen tehtäviksi rantasilloiksi ja kivireunustukseksi sekä samalla, siihen katsoen että yhtiön kannalta olisi toivottavaa, että mainittujen töiden suunnitelma,

s. o. teettämistapa, olisi välikirjaa allekirjoitettaessa kaupunginviranomaisten puolelta vahvistettu, anonut, että Rkmri puoltaisi ehdotusta Kvston vahvistettavaksi. Laitosten rakennusaikaan nähden yhtiö mainitsee, että lisäaluetta ympäröiviä arkkusiltoja on aikomus ruveta rakentamaan kohta kun välikirja on allekirjoitettu, mutta että alueen lopullinen kuntoonpano varsin luultavasti veisi aikaa useita kuukausia, täyteaineen saannista riippuen. Eräisiin korttelin N:o 292 osiin määrätyn rantareunustuksen teettäminen taas on sen varassa, milloin rajakkaiset, kaupungille kuuluvat rannat lopullisesti järjestetään ja saatetaan vastaavaan kuntoon.

Kaupungin yleisten töiden Hallitus on ilmoittanut, ettei sillä ole mitään muistuttamista ehdotettua rantasiltain teettämistapaa vastaan. Mitä taas mainittujen töiden teettämisaikaan tulee, on Hallitus ehdottanut sen määrättäväksi siten, että yhtiölle kuuluvat, kivireunustuksella varustettavat rantaosat on asianomaisten kaupunginviranomaisten vaatiessa ja näiden määräämän ajan kuluessa pantava kuntoon, kun taas yhtiön tulisi hetimiten ryhtyä rakennuttamaan ehdottamiaan arkkusiltoja ja suorittaa työ loppuun viiden vuoden kuluessa. Sen ohessa on Hallitus Rkmriin lähettänyt hyväksymänsä ehdotuksen tehdaskorttelin N:o 292 kaupunginasemakaavan muutokseksi.

Sittenkun Rkmri puolestaan oli hyväksynyt Hallituksen laatiman ehdotuksen ja tästä ilmoittanut Kone- ja Siltarakennusosakeyhtiölle, on yhtiö ilmoittanut suostuvansa ostamaan puheena olevan lisäalueen Hallituksen esittämien ja Krin hyväksymien ehdoin. Tämän johdosta Rkmri esittää Kvston päätettäväksi:

että Kone- ja Siltarakennusosakeyhtiön laatima ehdotus rantasiltain ja rantareunustuksen teettämiseksi kortteliin N:o 292 ynnä sen lisäalueeseen hyväksyttäisiin; sekä

että niiden ranta-alain, mitkä puheenalaisen alueen kauppaa varten aikaisemmin vahvistettujen ehtojen mukaisesti on varustettava kivireunustuksella, tulee kaupungin viranomaisten vaatiessa ja näiden määräämän ajan kuluessa olla kuntoonpannut, kun taas yhtiön on heti aloitettava vaadittujen rantasiltain rakennustyö ja suoritettava se loppuun viiden vuoden kuluessa kauppakirjan allekirjoittamispäivästä lukien.

Siinä tapauksessa että Kvsto hyväksyy tämän esityksen ja sentähden käy tarpeelliseksi hankkia asianmukainen vahvistus tästä johtuvalle kaupunginasemakaavan muutokselle, on Kri pannut kirjelmänsä oheen kaupungin yleisten töiden Hallituksen tarkoitusta varten laatiman ja Krinkin hyväksymän muutosehdotuksen kolmin kappalein.

V. V.:

Rkmrin ehdotusta puolletaan, ja päättäneen Kvsto samalla hankkia vahvistuksen ehdotetulle kaupunginasemakaavan muutokselle, jota vastaan Terveystieteiden lautakunnalla, ilmoituksensa mukaan, ei ole ollut terveydelliseltä kannalta mitään muistuttamista.

Kvsto:

Rkmrin ja V. V:n ehdotukset hyväksyttiin.

N:o 15.

Suomenkielisten kansakoulujen Johtokunnan ilmoitus puheenjohtajan sekä sihteerin ja taloudenhoitajan vaalista.

Johtokunta ilmoittaa valinneensa puheenjohtajakseen fil. tohtori P. O. Heinriciuksen sekä sihteeriksi ja taloudenhoitajaksi protokollasihteeri K. Malinin.

V. V.:

Merkittänee tiedoksi saaduksi.

Kvsto:

Merkittiin.

N:o 16.

Suomenkielisten kansakoulujen apulaistarkastajan, fil. tohtori Oskari Mantereen erohakemus.

Valtuustolle ¹²/₈ 1915 antamassaan kirjelmässä on tohtori Mantere, joka aikoo siirtyä toiseen toimeen, anonut, että hänelle, noudattaen vahvistettua kuuden kuukauden irtisanomisaikaa, myönnettäisiin ero virastaan ⁵/₁₂ 1916 tai, mikäli mahdollista, jo ¹⁵/₁:stä 1916 lähtien.

Suomenkielisten kansakoulujen Johtokunta puoltaa haetun virkaeron myöntämistä ¹⁵/₁:stä 1916.

V. V.:

Puolletaan johtokunnan ehdotuksen mukaisesti, ja käskettänee johtokunnan ryhtyä ¹/₁₂ 1908 vahvistetun johtosäännön mukaan velvollisuutenaan olevaan toimenpiteeseen viran jälleen täyttämiseksi niin hyvissä ajoin, että virkaan nimitetty voi siihen astua ¹⁵/₁ 1916.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 17.

Jatkokäsittelyyn ⁷/₉:stä 1915: Asunto-osakeyhtiö Vuorenpään hakemus omistamansa kiinteistön pakkomyynnistä johtuneen tappion korvaamisesta.

Lähempi selostus tähän kuuluvain asiakirjain sisällyksestä ynnä V. V:n lausunto on N:o 28 kohdalla kuluvan syyskuun 7 päivän esityslistassa.

Asiaa mainittuna päivänä käsitellessään päätti Kvsto sen panna pöydälle valmistaakseen Maistraatille tilaisuuden lausua mielensä Vstossa asiasta annettujen lausuntojen johdosta.

Rkonttorilta on Kvsto nyttemmin saanut vastaanottaa kirjelmän, jossa Konttori hakijan lausunnon johdosta huomauttaa että, kun Konttori vasta ¹⁸/₇ 1912 oli Rkmriltä saanut

tiedon, että uusi vuokrakirja oli laadittu saman kuukauden 1 päivänä ja vuokramaksu sen mukaan huojistettu, ei Konttori siis ollut voinut kirjoittaa kuittia muulle kuin aikaisemmalle 360 markan vuokramäärälle. Uuden, kalenterivuositain juoksevan vuokrakirjan mukaan on vuokra maksettava edeltäpäin lokakuun kuluessa, joten heinäkuussa 1912 oli erääntynyt maksettavaksi vuokra $\frac{1}{10}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1912 väliseltä ajalta, jota paitsi yhtiön olisi lokakuussa 1912 ollut suoritettava 1913 vuoden vuokra edeltäpäin.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 18.

Rkmrin esitys avaramman tilan hankkimisesta tullikamarille.

Helsingin tullikamari on Rkmrille ilmoittanut, että tullikamari välttämättä tarvitsee avarampaa tilaa Katajanokan tullihuoneessa, eritoten sen johdosta että tullihuoneen itäosa on syksystä 1914 lähtien ollut venäläisen sotaväen hallussa eikä sentähden tullikamari ole sitä enää voinut käyttää. Mainitsemansa tarpeen täyttämiseksi on tullikamari esittänyt, että tullikamarille luovutettaisiin ne kaksi tullihuoneessa olevaa huonetta, jotka tähän asti ovat olleet valtionrautateiden hallussa satamarata-aseman huoneistona ja jotka Rautatiehallitus, sittenkun Kvsto päätöksellään $\frac{25}{5}$ 1914 oli mainittuun tarkoitukseen osottanut toisen huoneiston, mutta samalla oikeuttanut Rautatiehallituksen pitämään entisenkin huoneiston, on ilmoittanut suostavansa luovuttamaan. Rautatiehallitus oli kuitenkin huoneiston luovutusehdoksi pannut, että jostakin toisesta läheisestä rakennuksesta osotetaan huone satamaratatoimiston palvelijaston päivystyshuoneeksi, jommoisena toista edellä mainituista huoneista oli käytetty. Asiaa tiedusteltaessa toiminimi Victor Ekiltä, jonka käytettävänä nykyään on muuan huoneisto Katajanokalla olevissa Helsingin Makasiiniosakeyhtiön rakennuksissa, on mainittu toiminimi ilmoittanut suostavansa Rautatiehallitukselle luovuttamaan yhden huoneen huoneistostaan 65 markan kuukausivuokrasta, joka summa on laskettu suhteellisesti toiminimen koko huoneistosta maksaamaan vuokraan.

Edellä mainittujen kahden huoneen käyttämisestä on tullikamari ilmoittanut, että niihin toistaiseksi pantaisiin varastoon saapuneita tullaamattomia tavaroita, mutta vastedes niitä käytettäisiin tullatun tavaran antamiseen, jota jälkimäistä tarkoitusta varten olisi tarpeellista teettää tullihuoneen läntiseen kylkirakennukseen tavarasilta, jonka rakentaminen kuitenkin saisi jäädä toistaiseksi.

Kun Kri on havainnut toiselta puolen tullikamarin välttämättä tarvitsevan lisätilaa ja toiselta puolen kaupungin olevan velvollinen Rautatiehallituksen käytettäväksi antamaan satamaradan hallintoa varten tarpeelliset huoneistot, on Rkmri katsonut voivansa puoltaa ehdotettua järjestelyä. Koska Rautatiehallitus on ilmoittanut voivansa kohta, kun toinen huoneisto sille on osotettu, luovuttaa tullihuoneessa olevan huoneiston, on Rkmri katsonut olevan ehdottaminen, että vuokrasopimus toiminimi Victor Ekin kanssa tehtäisiin alkavaksi ensi lokakuun 1 päivästä.

Edellä lausutun johdosta Rkmri esittää Kvston päätettäväksi:

että Helsingin tullikamarille luovutetaan Katajanokan tullihuoneessa olevat, satamarata-aseman tähän asti käyttämät kaksi huonetta;

että Rkmri valtuutetaan toiminimi Victor Ekiltä vuokraamaan huoneen Katajanokalla sijaitsevassa Helsingin Makasiiniosakeyhtiön rakennuksessa olevasta yhtiön huoneistosta

65 markan kuukausivuokrasta, lokakuun 1 päivästä 1915 lukien, ja luovuttamaan huoneen Rautatiehallitukselle käytettäväksi satamarata-aseman palvelijaston päivystyshuoneeksi; sekä

että mainitun huoneen vuokraan kuluvalta vuodelta osotetaan Kvston käyttövaroista 195 markkaa, jota vastoin vastainen vuokrat korvaus merkitään menosääntöön.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 19.

Maiston kirjelmä Aktiebolaget Hotell Apollo Osakeyhtiön hakemuksen johdosta saada harjoittaa ravintolaliikettä sekä anniskella väkiviinajuoimia.

Yhtiö, joka anoo oikeutta Etelä Esplanadikadun talossa N:o 10 harjoittaa ravintolaliikettä sekä myös anniskella väkiviinajuoimia, insinööri Karl Emil Ståhlberg johtajana, panee hakemuksensa oheen todistuksen, että yhtiö on ilmoitettu rekisteröitäväksi, että sen osakkaat ovat oikeutetut harjoittamaan paloviinan kauppaa, että ilmoitettu johtaja on hyvämaineinen ja että Helsingin Anniskeluosakeyhtiö suostuu hakijalle antamaan väkiviinajuoimain anniskelu-oikeuden.

Juovuusjuoma-asiaain valmisteluvaliokunta:

Valiokunta ehdottaa Kvston ilmoitettavaksi, ettei sen puolelta ole hakemusta vastaan mitään muistuttamista.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 20.

Rkmrin ilmoitus Nickbyn mielisairaalan rakennustöiden lopettamisesta.

Sittenkun kaupungin yleisten töiden Hallitus oli Rkmrille ilmoittanut Sipoon pitäjässä olevan Nickbyn mielisairaalan rakennustöiden, johtavan arkkitehdin E. A. Kranekin tiedonannon mukaan, nyttemmin edistyneen niin pitkälle, että ainoastaan toisarvoisia töitä enää oli keskeneräisinä, on Kri tästä ilmoittanut Kvstolle, siltä varalta että Vsto katsoisi tarpeelliseksi toimittaa laitoksen loppukatselmuksen, ennenkuin Terveystoimikunta sen ottaa vastaan.

V. V.:

Valiokunta ehdottaa Kvston lausuttavaksi että, kun puheena oleva rakennustyö on teetetty kaupungin yleisten töiden Hallituksen silmälläpidon ja valvonnan alaisena, Vsto pitää luonnollisena, että mainittu Hallitus ryhtyy tarpeelliseen toimenpiteeseen sen seikan selvittämiseksi, onko työ suoritettu piirustusten ja kustannusarvion mukaisesti sekä muutoin asianmukaisella tavalla.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 21.**V. V:n ehdotus kaupungin irtaimen omaisuuden katsastusmiesten valitsemisesta.**

Kaupungin irtaimen omaisuuden katsastusmiesten 10/9 1912 vahvistetun johtosäännön mukaan on syyskuun kuluessa valittava seitsemän katsastusmiestä sekä näille viisi varamiestä.

Valiokunta ehdottaa katsastusmiehiksi uudelleen valittaviksi herra Häggmanin, kaupunginkirjanpitäjä E. Enebergin, pankkivirkamies M. Höckertin, merikapteeni L. Laurentin, insinööri C. H. Procopén, fil. maist. A. Sallménin ja tehtailija K. A. Wiggin sekä varamiehiksi fil. maist. W. E. Liuksialan, konttorinjohtaja E. Grönlundin, ylioppilas W. Hougbergin, arkkitehti W. von Essenin ja fil. tohtori A. H. Bergholmin.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 22.**V. V:n ilmoitus kuluvan vuoden päättyessä erovuoroisista Kaupunginvaltuusmiehistä.**

Kun 1915 vuoden päättyessä seuraavat 20 kaupunginvaltuusmiestä ovat erovuoroiset, nimittäin herrat Elving, Grotenfelt, Lassenius, Stjernvall, Tollet, F. von Wright, Zilliacus, V. T. Rosenqvist, Heimbürger, Relander, Ståhlberg, Karvonen, Lindahl, Hurmerinta, Häggman, Eskola, Roos, Sederholm, Manelius ja Paloheimo, anonee Kvsto Maistraatilta uusien valtuusmiesten valitsemista aikansa eroavain sijaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 23.

Rkmrin esitys kotimaisen lainan ottamisesta kaupungille (Pain. asiakirj. N:o 46 vuodelta 1915).

Rkmrin esityksen johdosta anonee Vsto Maistraatilta lisättyjen Kvt:n valitsemista asiaa ratkaisemaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

